

**Protokoll fra kontrollutvalgets møte
tirsdag 29.04.2014**

Til stede: Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF)

Forfall (grunn): Khalid Mahmood (A) (omsorgsoppgaver)

I stedet møtte: Kari Kjenndalen (A)

Fra kontrollutvalgets sekretariat: Sekretariatsleder Reidar Enger og konsulent Kristin Lehre

Fra Kommunerevisjonen: Kommunerevisor Unn Helen Aarvold, avdelingsdirektør Lars Normann Mikkelsen, avdelingsdirektør May-Britt Bratlie, assist. avdelingsdirektør Rolf Pedersen, fung. assist. avdelingsdirektør Hilde Ludt (sak 40), revisjonsrådgiver Arve Alstad (sak 40), seniorrådgiver Frøydis Eidheim (sak 41), revisjonsrådgiver Siri Strandenæs Lode (sak 42), revisjonsrådgiver Ingunn M. Kjærstad (sak 43 og sak 44)

Sak	Side
40/14 Rapport 6/2014 Eierskapskontroll i Oslo Pensjonsforsikring AS	2
41/14 Rapport 7/2014 Oslo kommunes overordnede risiko- og sårbarhetsanalyse.....	3
42/14 Oppsummering av Helsetilsynets rapport 1/2014 Oppsummering av satsinga på tilsyn med helse- og omsorgstjenester til eldre 2009–2012	6
43/14 Situasjonen ved Munch-museet.....	7
44/14 Foreløpig innberetning - Misbruk av Utdanningsetatens kredittkort.....	9
45/14 Arbeidet med forslag til forvaltningsrevisjon med oppstart 2. halvår 2014	9
46/14 Bykassens og lånefondets regnskaper for 2013. Byrådets beretning for 2013	10

Rapport 6/2014 Eierskapskontroll i Oslo Pensjonsforsikring AS

Sendt til finanskomiteen

Kopi til byråden for finans, Oslo Pensjonsforsikring AS ved styret og adm.dir.,
Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har i tråd med kontrollutvalgets vedtak av 27.08.2013 (sak 76), jf. bystyrets vedtak av 13.06.2012 (sak 164) gjennomført en eierskapskontroll i Oslo Pensjonsforsikring AS.

Rapport 6/2014 *Eierskapskontroll i Oslo Pensjonsforsikring AS 2011-2013* er resultatet av Kommunerevisjonens undersøkelse av byråden for finans' eierskapsutøvelse i Oslo Pensjonsforsikring AS i perioden 2011-2013.

Følgende problemstillinger er undersøkt:

- Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med bystyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?
- Har byråden
 - utarbeidet klare forventinger og mål til styret og selskapet?
 - etablert rutiner for innhenting og vurdering av informasjon fra aksjeselskapet?
 - ivaretatt opplysningsplikten overfor bystyret?
 - ivaretatt eventuelle særskilte føringer fra bystyret?
- Har generelle og særskilte plikter som aksjeloven stiller til utforming av vedtekter og til innkalling og gjennomføring av generalforsamlinger, blitt ivaretatt?

Basert på den mottatte informasjonen er det Kommunerevisjonens vurdering at eierskapsutøvelsen i hovedsak ble gjennomført i samsvar med krav i aksjeloven, bystyrets vedtak og forutsetninger på de kontrollerte områdene i undersøkelsesperioden.

Men kontrollen viser også at eier ikke hadde utformet resultatmål for selskapet innen 2013, slik Oslo kommunes prinsipper for god eierstyring av aksjeselskaper tilsa. I tillegg manglet vedtektene regler om fastsettelse av utbytte og var dermed ikke helt i tråd med forsikringsvirksomhetslovens krav.

Rapporten ble sendt byråden for finans til uttalelse. Det er mottatt uttalelse fra Byrådsavdeling for finans. Byrådsavdelingen skriver at vedtektene vil bli endret på generalforsamlingen i 2014. Vedrørende etterlysningen av kvantifiserbare resultatmål, skriver byrådsavdelingen at byrådets årlige budsjettforslag om kommunens pensjonskostnader for tjenestepensjonsordningen i Oslo Pensjonsforsikring AS nettopp er utarbeidet under forutsetninger, og derav mål, om avkastning i selskapet. Siden det er innbyrdes avhengighet mellom avkastning/lønnsvekst og etterfølgende premie og kostnad, kan selvsagt avkastningsmålet være vanskelig tilgjengelig, men er like fullt mål, skriver byrådsavdelingen videre. Byrådsavdelingen vil vurdere konkretisering av mer eksplisitte og kvantifiserbare mål for selskapet.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kommunerevisjonens rapport 6/2014 *Eierskapskontroll i Oslo Pensjonsforsikring AS 2011-2013* viser at eierskapsutøvelsen i selskapet i hovedsak ble gjennomført i samsvar med krav i aksjeloven, bystyrets vedtak og forutsetninger i perioden 2011-2013. Kontrollutvalget merker seg at Byrådsavdeling for finans vil endre vedtektene slik at de er i tråd med forsikringsvirksomhetsloven og at byrådsavdelingen vil vurdere mer eksplisitte og kvantifiserbare mål for selskapet.

Kontrollutvalget tar for øvrig saken til orientering.

Saken oversendes finanskomiteen.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF), Kari Kjenndalen (A)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 11.04.2014 m/vedlegg

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kommunerevisjonens rapport 6/2014 *Eierskapskontroll i Oslo Pensjonsforsikring AS 2011-2013* viser at eierskapsutøvelsen i selskapet i hovedsak ble gjennomført i samsvar med krav i aksjeloven, bystyrets vedtak og forutsetninger i perioden 2011-2013. Kontrollutvalget merker seg at Byrådsavdeling for finans vil endre vedtektene slik at de er i tråd med forsikringsvirksomhetsloven og at byrådsavdelingen vil vurdere mer eksplisitte og kvantifiserbare mål for selskapet.

Kontrollutvalget tar for øvrig saken til orientering.

Saken oversendes finanskomiteen.

41/14

Rapport 7/2014 Oslo kommunes overordnede risiko- og sårbarhetsanalyse

Sendt til samferdsels- og miljøkomiteen

Kopi til byråden for miljø og samferdsel, Beredskapeteten, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Rapport 7/2014 *Oslo kommunes overordnede risiko- og sårbarhetsanalyse* er resultatet av en forvaltningsrevisjon forankret i kontrollutvalgets vedtak av 29.01.2013 (sak 11). Undersøkelsen tilhører fokusområdet *Miljø og bærekraftig byutvikling* i *Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016* som bystyret behandlet 13.06.2012 (sak 65).

Problemstillingen i undersøkelsen har vært om Beredskapsetatens arbeid med Oslo kommunes helhetlige ROS-analyse har vært tilfredsstillende, herunder om etaten i tilstrekkelig grad har invitert relevante offentlige og private aktører med i arbeidet, og om ROS-analysen omfatter eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer innen kommunens geografiske område, også de som oppstår utenfor kommunen.

Rapport 7/2014 viser at Beredskapsetaten hadde ivaretatt vesentlige krav til ROS-analysen. Etaten hadde kartlagt, systematisert og vurdert sannsynligheten for og konsekvenser av en rekke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen. ROS-analysen omfattet blant annet overordnede vurderinger av risiko- og sårbarhetsfaktorer, hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre, særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur, samt kommunens evne til å opprettholde og gjenoppta virksomhet i forbindelse med hendelser. Beredskapsetaten hadde vært i kontakt med en rekke offentlige og private aktører i forbindelse med ROS-analysen; representanter for eiere av kritisk infrastruktur og samfunnsfunksjoner, kommunale tjenesteytere, bedrifter med storulykkespotensial, frivillige organisasjoner, nødetatene, samt relevante aktører/virksomheter utenfor Oslo.

Arbeidet med ROS-analysen var etter Kommunerevisjonens vurdering ikke dokumentert i tilstrekkelig grad. Det framgikk i for liten grad konkret hvilke data og kilder Beredskapsetaten bygget vurderingene av risiko- og sårbarhetsforholdene på. Viktige innspill til arbeidet var ikke notert i arbeidspapirer o.l. Dette gjorde det vanskelig å finne fram til informasjonsgrunnlaget vurderingene var bygget på og å vurdere analysens kvalitet.

ROS-analysen skal ifølge byrådssak 1085/13 ligge til grunn for det videre beredskapsarbeidet i kommunen og danne grunnlaget for lokale ROS-analyser og beredskapsplaner i byrådsavdelinger, bydeler, etater og øvrige virksomheter i Oslo kommune. Når grunnlaget for risiko- og sårbarhetsvurderingene ikke framgikk klarere, kan det medføre en risiko for at virksomhetene får et mindre godt utgangspunkt for å utarbeide eller revidere sine ROS-analyser og beredskapsplaner, enn det som ellers kunne vært tilfelle.

Kommunerevisjonen anbefalte Beredskapsetaten å dokumentere arbeidet med ROS-analysen i større grad, herunder gjøre mer konkret rede for hvilke data og kilder etaten bygger vurderingene av risiko- og sårbarhetsforholdene på.

I sine uttalelser til rapporten skrev Beredskapsetaten blant annet at den allerede hadde implementert endringer, og at den i det videre arbeidet med ROS-analysen vil følge Kommunerevisjonens anbefalinger.

Byråden for miljø og samferdsel uttalte blant annet at byråden ville be Beredskapsetaten følge opp Kommunerevisjonen anbefalinger og at byråden også ville følge opp dette i styringsdialogen med etaten.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget har ved behandling av Kommunerevisjonens rapport 7/2014 *Oslo kommunes overordnede risiko- og sårbarhetsanalyse* merket seg at Beredskapsetaten har kartlagt, systematisert og vurdert sannsynligheten for og konsekvenser av en rekke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, og at etaten har vært i kontakt med en rekke offentlige og private aktører i forbindelse med ROS-analysen.

Kontrollutvalget merker seg Kommunerevisjonens bemerkninger om mangler i dokumentasjonen av arbeidet med ROS-analysen og at informasjonsgrunnlaget som risiko- og sårbarhetsvurderingen bygger på, bør framgå klarere. Utvalget merker seg også at det varsles relevante tiltak.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunerevisjonens rapport 7/2014 *Oslo kommunes overordnede risiko- og sårbarhetsanalyse* til orientering.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF), Kari Kjenndalen (A)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 10.04.2014 m/vedlegg

Det ble bedt om at Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps rapport om sårbarhet på Sjursøya ble sendt utvalgets medlemmer.

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget har ved behandling av Kommunerevisjonens rapport 7/2014 *Oslo kommunes overordnede risiko- og sårbarhetsanalyse* merket seg at Beredskapsetaten har kartlagt, systematisert og vurdert sannsynligheten for og konsekvenser av en rekke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, og at etaten har vært i kontakt med en rekke offentlige og private aktører i forbindelse med ROS-analysen.

Kontrollutvalget merker seg Kommunerevisjonens bemerkninger om mangler i dokumentasjonen av arbeidet med ROS-analysen og at informasjonsgrunnlaget som risiko- og sårbarhetsvurderingen bygger på, bør framgå klarere. Utvalget merker seg også at det varsles relevante tiltak.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunerevisjonens rapport 7/2014 *Oslo kommunes overordnede risiko- og sårbarhetsanalyse* til orientering.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

42/14

Oppsummering av Helsetilsynets rapport 1/2014 Oppsummering av satsinga på tilsyn med helse- og omsorgstjenester til eldre 2009–2012

Sendt til arkiv

Kopi til helse- og sosialkomiteen, byråden for helse og sosiale tjenester, byråden for eldre, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Statens helsetilsyn og fylkesmennene gjennomførte i 2009–2012 en større landsomfattende satsing på tilsyn med tjenester til eldre. Satsingen omfattet både kommunale tjenester og spesialisthelsetjenesten, og som en del av satsingen skulle ulike tilsynsmetoder tas i bruk.

I 2010–2011 ble det gjennomført tilsyn i over 500 virksomheter i kommunenes helse- og omsorgstjenester. Tilsynet omfattet flere kommunale tjenesteområder og tiltak av stor betydning for skrøpelige eldre med omfattende hjelpebehov, herunder identifisering, utredning og oppfølging av hjemmeboende eldre med demenssykdom, legemiddelhåndtering og legemiddelbehandling, forebygging og behandling av underernæring mv.

Det ble blant annet gjort funn som viste at mange kommuner hadde et betydelig forbedringspotensial når det gjaldt å sørge for tydelig ansvars- og oppgavefordeling, nok personell med rett kompetanse til å utføre oppgavene, nødvendige føringer for hvordan oppgavene skulle gjennomføres, tilstrekkelig opplæring og gode system for dokumentasjon. I tillegg viste tilsynet at ledelsen i kommunene ikke alltid fullt ut tok ansvaret for å planlegge, organisere og styre tjenesteytingen.

Helsetilsynet har presentert erfaringene med tilsynssatsingen i en egen sluttrapport, Helsetilsynets rapport 1/2014 *Oppsummering av satsinga på tilsyn med helse- og omsorgstjenester til eldre 2009–2012*. Rapporten redegjør også for arbeidsformene og tilnærmingsmåtene som tilsynet brukte i satsingen. Rapporten er bygd opp som en artikkelsamling.

I saken sammenfattes artiklene 1, 2, 3 og 5 i sluttrapporten med fokus på funn og erfaringer fra det landsomfattende tilsynet med de kommunale tjenestene.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens redegjørelse for Statens helsetilsyns rapport 1/2014 *Oppsummering av satsinga på tilsyn med helse- og omsorgstjenester til eldre 2009–2012* til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF), Kari Kjenndalen

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 11.04.2014

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens redegjørelse for Statens helsetilsyns rapport 1/2014 *Oppsummering av satsinga på tilsyn med helse- og omsorgstjenester til eldre 2009–2012* til orientering.

43/14

Situasjonen ved Munch-museet

Sendt til arkiv

Kopi til kultur- og utdanningskomiteen, byrådslederen, byråden for kultur og næring, byråden for finans, Munch-museet, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kontrollutvalget ba i sitt møte 04.04.2013 om en skriftlig sammenstilling av den kunnskapen som Kommunerevisjonen har om situasjonen ved Munch-museet. Denne ble levert til møte 29.04.2013, sak 43, men saken ble utsatt i påvente av tilleggsinformasjon om rapporteringslinjer fra etaten til byrådet. Kontrollutvalget besluttet i møtet 21.05.2013, sak 51, følgende:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisors redegjørelse for situasjonen ved Munch-museet til orientering. Kontrollutvalget ber om en vurdering av grunnlaget for ytterligere undersøkelser når varslingsrådet har sluttbehandlet varslene.

Saken sendes kultur- og utdanningskomiteen.

I de ovennevnte sakene fremgikk det at både sentralt varslingsråd og Kommunerevisjonen hadde mottatt flere varsler om følgende:

- Arbeidsrettslige forhold
- Manglende økonomisk styring
- Manglende faglig kompetanse og faglig styring
- Dårlig arbeidsmiljø/samhandling

I den skriftlige orienteringen til kontrollutvalget ble følgende nevnt:

- om kommunerevisjonens regnskapsrevisjon, herunder undersøkelser av etatens internkontroll
- om gjennomført mislighetsrettet undersøkelse
- bedriftshelsetjenestens arbeidsmiljøundersøkelse
- Ernst & Youngs utredning av arbeidsmiljø og arbeidsrettslige forhold
- høring om den økonomiske situasjonen ved Munch-museet i kultur- og utdanningskomiteen 13.03.2013

I etterkant er det gjennomført interne utredninger og prosjekter i samarbeid mellom Byrådslederens kontor, Byrådsavdeling for kultur og næring og Byrådsavdeling for finans. I tillegg er innhold fra varslene tatt opp gjennom den alminnelige styringsdialogen.

Påstandene om dårlig arbeidsmiljø og arbeidsrettslige forhold er tilbakevist. Svakheter ved enkelte rutiner rundt økonomi og administrasjon ble kommentert av Byrådsavdeling for finans og Seksjon for internrevisjon og er nå endret.

De nevnte varslene er behandlet i møter hos sentralt varslingsråd gjentatte ganger, og ble utkvittert på møtene henholdsvis 06.05.2013 og 08.10.2013.

Konklusjoner fra regnskapsrevisjonen for 2013 samt omfanget og resultatene av de tiltakene som ble igangsatt på bakgrunn av varslene til sentralt varslingsråd, har ikke avdekket funn som har ført til behov for ytterligere kontroller. Ut fra ovennevnte resultater anser Kommunerevisjonen det som lite hensiktsmessig med ytterligere undersøkelser i saken.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens redegjørelse om situasjonen ved Munch-museet av 22.04.2014 til orientering. Kontrollutvalget slutter seg til Kommunerevisjonens vurdering om at det ikke er grunnlag for å foreta ytterligere undersøkelser.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF), Kari Kjenndalen (A)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 22.04.2014

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens redegjørelse om situasjonen ved Munch-museet av 22.04.2014 til orientering. Kontrollutvalget slutter seg til Kommunerevisjonens vurdering om at det ikke er grunnlag for å foreta ytterligere undersøkelser.

Foreløpig innberetning – Misbruk av Utdanningsetatens kredittkort

Sendt til Kommunerevisjonen

Kopi til byråden for kunnskap og utdanning, Utdanningsetaten

Saken gjelder:

En ansatt assistent ved en skole i Oslo har i begynnelsen av 2014 benyttet skolens Kiwikort til å kjøpe gavekort til seg selv for til sammen ca. kr 60 000,-. Forholdet er erkjent og det er inngått en avtale om nedbetalingsplan som blant annet inkluderer motregning i feriepengene.

Den ansatte har mottatt varsel om avskjed, og saken er politianmeldt.

Saken ble oppdaget gjennom skolens fakturakontroll.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens foreløpige innberetning av 22.04.2014 om mislighetssak i Utdanningsetaten til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 22.04.2014

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens foreløpige innberetning av 22.04.2014 om mislighetssak i Utdanningsetaten til orientering.

Sendt til Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

I tråd med kontrollutvalgets vedtak av 05.05.2011 (sak 47) informerer Kommunerevisjonen i denne saken om arbeidet med forslag til nye forvaltningsrevisjoner slik at utvalgets medlemmer kan komme med innspill i utvalgets møte 29.04.2014. Forslag til nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i annet halvår 2014 (august 2014 – januar 2015) skal etter planen fremmes til kontrollutvalgets møte i august.

Arbeidet med forslag til nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i annet halvår 2014 baseres på *Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016, Plan for selskapskontroll 2012-2016, Revisjonsstrategi for forvaltningsrevisjon 2014*, tidligere innspill til forvaltningsrevisjoner fra kontrollutvalget, erfaringer fra siste regnskapsrevisjon og vurdering av risiko og vesentlighet og tilgjengelig ressursramme i perioden.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen om arbeidet med forslag til forvaltningsrevisjoner med oppstart i annet halvår 2014 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF), Kari Kjenndalen (A)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 22.04.2014 m/vedlegg

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen om arbeidet med forslag til forvaltningsrevisjoner med oppstart i annet halvår 2014 til orientering.

46/14

Bykassens og lånefondets regnskaper for 2013. Byrådets beretning for 2013

Sendt til bystyret

Kopi til byrådet, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Bykassens og lånefondets regnskaper, byrådets beretning og revisjonsberetningen for 2013 ble lagt fram for kontrollutvalget.

Følgende dokumenter vedrører saken:

1. Byrådssak 1020/14 *Årsregnskap 2013 for bykassen og lånefondet* bl.a. med oversikt over mer-/mindreforbruk i etater og bydeler og regnskapsoppstilling for kommunen samlet.
2. Byrådssak 1031/14 *Byrådets årsberetning 2013*.
3. Revisjonsberetning av 07.04.2014 til bykassens og lånefondets regnskaper for 2013
4. Kommunerevisjonens brev av 10.04.2014 med nærmere informasjon om regnskapsrevisjonen for 2013.

Kontrollutvalgets oppgave er regulert i § 7 i Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner av 15.06.2004:

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret eller fylkestinget. Uttalelsen avgis til kommunestyret eller fylkestinget. Kopi av uttalelsen skal være formannskapet/kommunerådet eller fylkesutvalget/fylkesrådet i hende tidnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF), Kari Kjenndalen (A)

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 09.04.2014 m/vedlegg

Merknader:

Kommunens økonomi

Kontrollutvalget har i sine uttalelser til regnskapene de siste årene understreket at den kraftige befolkningsøkningen innebærer lånefinansierte investeringer som reduserer kommunens økonomiske handlingsrom. I 2013 økte lånefondets langsiktige lånegjeld med 5 milliarder og var ved utgangen av 2013 på 26,5 milliarder.

I økonomiplanperioden er det fortsatt planlagt et høyt investeringsvolum. Opplåning med tilhørende belastning for avdrags- og renteutgifter vil derfor øke sterkt. I tillegg har det vært en svært kraftig økning i pensjonsutgiftene de siste årene; det er imidlertid forventet en noe svakere økning i pensjonsutgiftene de kommende år.

Befolkningsveksten medfører på kort sikt ikke tilsvarende økte skatteinntekter.

Samlet sett er det økonomiske handlingsrommet redusert, og dette vil vedvare i årene framover. Det er derfor helt avgjørende at kommunen nøye prioriterer sine oppgaver og har streng økonomisk styring i planlegging og gjennomføring av aktivitetene.

Budsjettdisiplin

Kontrollutvalget merker seg at kommunens virksomheter i stor grad har mindreforbruk innenfor 5%-regelen som er en indikasjon på stram budsjettstyring.

Kontrollutvalget forutsetter at dette kommer som følge av fornuftig økonomisk styring og ikke fordi lovpålagte oppgaver ikke blir ivaretatt.

Bydel Søndre Nordstrand har i lengre tid slitt med store merforbruk, og i 2013 var bydelens reelle merforbruk på hele 78,5 mill. *Kontrollutvalget* forutsetter at byrådet nøye undersøker årsakene til at denne bydelen gjentatte ganger får så store budsjettproblemer.

Det overføres store beløp fra 2013 til disposisjon i 2014: Netto innenfor 5%-ordningen overføres 693 mill.; i tillegg kommer de særskilte overføringene av ubrukte øremerkede midler på 770 mill.

Kommunerevisjonens rene beretninger innebærer bl.a. at det er gitt rimelige forklaringer på budsjettavvik.

Presentasjonen av pensjonsutgifter og pensjonsforpliktelser

Kontrollutvalget ba i fjor byrådet vurdere noten om pensjon og merker seg at byrådet har gitt mer oversiktlig informasjon om et komplisert tema.

Anskaffelser

Kommunerevisjonens undersøkelser av anskaffelser har i mange år avdekket avvik fra anskaffelsesreglene, men det har de siste par årene vært indikasjoner på en positiv utvikling. *Kontrollutvalget* merker seg at byrådet i sin beretning (s. 199) viser til den nye anskaffelsesstrategien og særlig oppfølging av etiske krav, herunder rammeavtale som bl.a. omfatter kontroll og inspeksjon av leverandører og underleverandører i Norge og i utlandet. Det er viktig at det faktisk blir foretatt slike kontroller, ikke bare for å motvirke sosial dumping i den enkelte anskaffelse, men også av hensyn til den preventive effekt slike kontroller gir.

Etterslep investeringer

Etterslepet er forskjellen på regulert budsjett og regnskap og var for 2013 på 4,2 mrd. for bykassa og foretakene. Etterslepet har gått noe ned men er fortsatt svært høyt. Etterslepet skyldes delvis forhold utenfor kommunens kontroll og kan også forklares med forskyvninger i prosjektaktiviteter som ikke nødvendigvis innebærer at investeringen samlet blir forsinket. *Kontrollutvalget* ber byrådet fortsette arbeidet med å spesifisere ulike årsaker til etterslepet slik at det kan settes inn målrettede tiltak mot den delen som kommunen selv har styring med.

Merverdiavgiftskompensasjon

Kommunerevisjonen har i sin beretning til Boligbyggs regnskap for 2013 pekt på usikkerhet om kompensasjon for moms for boliger tilrettelagt for helse- og sosialformål, og finansbyråden har tatt opp dette spørsmålet i brev til finansministeren. Kommunens

kompensasjonssinntekter på dette området beløp seg i 2013 til ca. 110 mill., og en endring av praksis vil derfor ha store negativ betydning for kommunen.

Kontrollutvalget vil ellers peke på at salg av eller bruksendringer for kommunale bygg kan medføre at tidligere mottatt momskompensasjon må tilbakeføres til staten. Slike konsekvenser må framgå av beslutningsgrunnlaget.

I bykasseregnskapet er det en avsetning på vel 106 mill. fra 2008 som følge av momskompensasjon som var krevd senere enn lovens frist. Forholdet ble tatt opp med Kommunaldepartementet av byrådet i 2009, men det foreligger fortsatt ingen avklaring.

IKT-systemer – kontroll med tilganger til kommunens systemer

Kontrollutvalget bemerket i fjor at det gjennomgående var for svak kontroll med tilganger til en rekke kommunale IKT-systemer. Byrådet viser i sin beretning (s. 200) til at det i 2013 ble vedtatt ny instruks for informasjonssikkerhet og at det i 2014 vil bli ferdigstilt maler og veiledere til bruk i dette arbeidet i kommunen. *Kontrollutvalget* vil understreke viktigheten av at byrådet følger opp at underliggende virksomheter faktisk tar i bruk disse verktøyene og sørger for tilstrekkelig intern kontroll i praksis. Uautorisert tilgang til kommunens mange IKT-systemer kan i verste fall ha store negative konsekvenser.

Eventuelt

Med bakgrunn i medieoppslag har Haakon Brænden (KrF) stilt spørsmål om utgiftene til søknad om OL i 2022. Kommunerevisjonen la fram en orienteringssak om etatens organisering, aktivitetsplaner og budsjett/regnskap.

Kontrollutvalgets sekretariat, 05.05.2014

Reidar Enger
sekretariatsleder